

Staatsexamen VWO
2019

tekenen en handvaardigheid praktisch examen

Oefenmateriaal voor het praktisch examen tekenen en handvaardigheid

Informatie voor de kandidaat tijdens het praktisch examen.

Gebruik het STAPPENPLAN als leidraad voor de hele dag.

De totale tijd van het examen is 6 uur.

Materiaal en werkwijze kunnen vrij gekozen worden binnen de mogelijkheden van de examenlocatie.

Uit de twee- en/of driedimensionale schetsen, eventuele studies/prototypes en het eindwerkstuk die je tijdens de zitting maakt, stel je zelf een collectie samen.

Deze collectie moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

Algemeen

In de collectie moet zichtbaar zijn welke uitgangspunten je hebt gekozen ten aanzien van zowel de inhoud als de vormgeving van het gekozen thema. Hierin moet te zien zijn dat je op weloverwogen wijze de voorstelling, beeldaspecten, materialen en technieken hebt gekozen en gehanteerd, waarmee jouw uitgangspunten beeldend zichtbaar worden gemaakt.

Omvang

De collectie bestaat uit een verzameling van schetsen, studies en een eindwerkstuk die een onderlinge samenhang vertoont en die het gehele werkproces van beeldend vormgeven weerspiegelt.

Opdracht

In de collectie moet zichtbaar zijn welke opdracht je hebt gekozen.

Inhoud

In de collectie moet zichtbaar zijn welk(e) uitgangspunt(en) je hebt gekozen met betrekking tot de inhoud.

Vormgeving

In de collectie moet zichtbaar zijn welke uitgangspunten je hebt gekozen ten aanzien van de vormgeving.

Proces

Uit de collectie moet blijken dat je het thema beeldend hebt onderzocht. Dit betekent dat je door middel van schetsen en studies alternatieven en tussenoplossingen hebt ontwikkeld en daaruit hebt gekozen bij de voortgang van het beeldend onderzoek.

De procesbeschrijving deel 1 en 2 moet worden ingevuld en ingeleverd.

Vergeet niet om schetsen, studies en eindwerkstukken te nummeren in de volgorde waarin ze zijn ontstaan.

Formaat van de werkstukken: in overleg met de examinatoren.

Thema: Voorbeeldig

In de syllabus die je voor het centraal schriftelijk examen hebt bestudeerd, kon je lezen dat kunstenaars vaak inspiratie zoeken in de kunsthistorie en de natuur, of dat zij ideeën van collega-kunstenaars, de literatuur of filosofie als voorbeeld nemen voor hun eigen beeldend werk. Het thema heet dan ook toepasselijk “Voorbeeldig”.

Het thema ‘Voorbeeldig’ kan vanuit drie subthema’s worden benaderd, namelijk imitatio, variatio of aemulatio. Imitatio staat voor imiteren, variatio voor interpreteren en variëren en aemulatio betekent overtreffen. Deze subthema’s zijn bedoeld om enig houvast te bieden en vormen een ingang om het thema te verkennen.

Ook vandaag mag je deze subthema’s als leidraad gebruiken.

Kies één van de volgende opdrachten.

1. Datazondvloed
2. ⏪ ⏩ || ▶ ▶▶
3. ‘Several Species of Small Furry Animals Gathered Together in a Cave...’
4. Dresscode: ‘Eco-chic’
5. Spookdiertje

Ik spookdiertje, spookdiertjesvader en -grootvader,
nietig schepseltje, bijna uit iets halfs geschapen,
toch een geheel dat voor geen ander onderdoet,
zo licht dat onder mij de takjes opstijgen.

6. Ontwerp een verkoopdisplay **of** een boekomslag voor een boek met de titel Plagiaat!
  - in de illustraties verwerk je op je eigen manier de titel en een fictieve naam voor de auteur.
  - de voorstelling en vormgeving sluit aan bij jouw interpretatie van de titel ‘Plagiaat!’.

7. De foto hieronder moet dienen als aanleiding en uitgangspunt voor een beeldende verwerking.

Bronvermeldingen

- opdracht 3**   Pink Floyd, studioalbum *Ummagumma*, 1969
- opdracht 5**   Fragment uit: Wislawa Szymborska, *Uitzicht met een zandkorrel*, Meulenhoff Amsterdam 1997
- opdracht 7**   Foto: M. Stamsnijder, 2018

STAPPENPLAN TEKENEN / HANDVAARDIGHEID

INLEIDING

Hoe deel je deze examendag zo in dat je niet in tijdnood komt? Dit stappenplan geeft je een opzet. Je kunt deze dag 6 uur aan je examenopdracht werken, exclusief de 30 minuten pauze. Wanneer je pauze neemt en hoe lang, bespreek je met de examinatoren. Zij kunnen rekening houden met de pauzetijden die op de locatie gebruikelijk zijn. *De pauzetijd die hieronder wordt genoemd mag dus gewijzigd worden.*

Lees het stappenplan eerst geheel door voor je begint.

TIJD	STAPPENPLAN vmbo, havo, vwo
09.00- 09.15	1. ALLE OPDRACHTEN GOED LEZEN Lees ook de beoordelingscriteria die bij de opdrachten horen. Bij onduidelijkheden kun je een toelichting vragen.
09.15 -09.45	2. SCHETSEN MAKEN Bewaar en nummer alle schetsen. Niets weggooien.
09.45 - 10.30	3. KEUZE MAKEN VOOR ÉÉN OPDRACHT Oriënteer je op deze ene opdracht.
10.30 - 11.00	4. VERDIEPING VAN DE SCHETSFASE Welke schetsen wil je verder uitwerken? Deze schetsen kun je gebruiken als inspiratie voor materiaalonderzoek, proefjes of prototypes.
11.00 - 11.05	5. MAAK EEN KEUZE Kies het materiaal en de middelen; deze keuze gaat de basis vormen voor je eindwerkstuk. <u>Procesbeschrijving Deel 1 (havo/vwo) invullen.</u>
11.05 – 15.30	6. EINDOPDRACHT UITVOEREN Na afloop: procesbeschrijving Deel II (havo/vwo) of het werkverslag (vmbo) invullen.
PAUZE: 12.30 – 13.00	
15.30 - 17.00	7. EINDGESPREK, duur: 15 minuten Alles inleveren, ook jouw schetsen en prototype(s). In het gesprek geef je uitleg over je werkwijze en keuzes.

2019

Uit te reiken
aan de kandidaat
bij de start van
het praktisch examen

praktisch examen tekenen en handvaardigheid

Naam kandidaat _____

Kandidaatnummer _____

Niveau (havo of vwo) _____

Procesbeschrijving, deel 1 en 2

Procesbeschrijving, deel 1

Deel 1 vul je in zodra je met het eindwerkstuk gaat beginnen. Deel 2 vul je in nadat je klaar bent met het eindwerkstuk. Het ingevulde formulier en het eindwerkstuk lever je daarna in bij de examiner(en).

1. Wat is het nummer (en de titel) van de gekozen opdracht?

.....

Met welke inhoud wil je in de uitwerking rekening houden? Of:
Hoe wil je de opdracht interpreteren?

2. Inhoud: ¹

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Om dit te bereiken denk ik dat de volgende aspecten van belang zullen zijn:

a. Voorstelling: ²

.....

.....

.....

.....

Noot ¹ Beschrijf hier je inhoudelijke uitgangspunt(en) en/of het doel dat je gaat proberen te bereiken.
Ga, indien nodig, in op de te bereiken beeldende effecten en/of functie van je werk.

Noot ² Beschrijf hier welke voorstellingsaspecten van belang zijn voor de uitwerking van jouw ideeën.
Als je kiest voor een non-figuratieve uitwerking, werk hier dan jouw idee, inhoudelijk uitgangspunt en/of doel nader uit.

b. Beeldende aspecten: ³

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c. Materialen en technieken: ⁴

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Let op: ga verder op de volgende pagina.

Noot ³ Beschrijf hier welke beeldende aspecten van belang zijn voor de uitwerking van jouw ideeën.
Verantwoord je keuze door in te gaan op de relatie tussen inhoud en vormgeving.

Noot ⁴ Geef hier aan welke materialen en technieken je denkt te gaan gebruiken.
Verantwoord je keuze door in te gaan op de relatie met de inhoud.

